

— *Bizony ezer szerencse, hogy
Nagyobb kárt nem tett magába!
De olyan lett, mint az ördög,
Olyan szurtos, olyan sáros...*
— *Nagy csufságát két verébtől
Megtudta az egész város!*

De nemcsak a rossz gyermek jár így, megbűnhődik a nagy-
ravágyó is, amint azt most következő mesénkben látni fogjátok.
Ezt a mesét T. Kovács Hermin néni mondta el nekem, hall-
gassátok. Ez a címe.

A nagyravágyó leány

Az öreg takács szomoruan ült a háza előtti padon. Fejét le-
lógatta; pipájára is elfelejtett rágyújtani. Odabenn, a szövőszék,
mely reggeltől-estig kiabálta, hogy kat-kat-kat, régen elhallga-
tott. Olyan hideg volt így a nádfedeles öreg épület, hogy még a
Sajó kutya sem találta helyét, nyugtalanul szimatolva szalad-
gált az udvaron, — hogy a szomszédasszonyok is megálltak egy
szóra.

— Mi a baj, miért busul, szomszéd?

— Már hogyne busulnék, — mondta szomoruan a takács, —
amikor egyetlen gyermeket adott az Isten és az is csak mindig
szomorúságot okoz a szívemnek. Sohase elég neki az, amit sze-
génységemből adhatok, mindig több után vágyódik. Sir, duzzog,
ha leánypajtásain új ruha van, amióta pedig a kastélybeli kis-
asszonykát meglátta, nem lehet vele bírni. Se nem eszik, se nem
alszik, belepusztul a nagy szomorkodásba. Honnan vegyek én, sze-
gény ember, drága selyemruhát, finom cipellőt, virágos kala-
pot? Hogyan járassam hintóban, hogyan taníttassam ókuláris
nevelőnővel? Jaj, nekem, jaj!

Meghallotta az uraság a szegény takácsember panaszát, de
meg is haragudott az elégedetlen nagyravágyó leányra.

— Na, mondta, — ha csak az a baj, lássuk, hogyan érzi magát
az egyszerű takács leánya az én leányom helyében. Még ma érte
küldöm a kocsit, legyen készen, mert a kastélyomba hozza.

Nagy volt az öröme a takácsék leányának. Még szegény jó
édesapjának is elfelejtett kezet csókolni, amikor felültették a
gyönyörű, ruganyos ülésű kocsiba. Büszkén nézett körül a bá-
mészkodókon; dehogy is köszöntötte volna régi pajtásait!

A kastélyban két fehérkötényes, fehérbóbitás szobaleány vitte
egyenesen a fürdőbe, ott megmosdatták, megdörzsölték, majd elő-
kerültek a szép, finom, uri ruhák. A takács lányának szíve repe-
sett örömeiben, amint nézte...

Hát hiszen fel is öltöztették. De a keskeny, finom cipó rette-
netesen szorította.

— Már pedig ezt bizony viselned kell, — mondta könyör-

telenül a szobalány. — Uri kisasszony nem szaladgálhat tenyeres-talpas falusi bocskorokban. Pfuj! de csunya nagy lábad van! — Aztán két ujjával magasra emelte a leány régi cipőit s messzire hajtotta.

A takácsleány sóvárgó szemmel nézett utána. A többi ruhadarab is nagyon kényelmetlen volt. Ráadásul hatalmas, virágos kalapot nyomtak a fejébe, feszes kesztyűbe szoritották ujjait, úgy vezették aztán a kastély ura elé.

— Na, hát te vagy az a leány, aki nem szerette az édesapja szegény mesterségét s aki mindenáron uri kisasszony akart lenni? Majd meglátjuk, kibirod-e?

A takács leánya még körül sem nézhetett a gyönyörű szobában, ahová vezették, már is előtte állt egy természetes pápaszemes nevelőnő. Így közelről bizony ijesztő volt a csillogó ablak, ami mögött mintha két másik szem meredne folyton fenyegetően rá. Se szó, se beszéd, csak huzza-vonszolja magával, amíg eljutnak egy nagy, táblával, paddal, asztallal sok-sok könyvvel felszerelt szobába, ami olyanforma volt, mint a falusi iskola, csak annál százszor szebb. A leány meghorzongott, mert bizony az iskolát sem szerette.

— Ülj le! — parancsolta a nevelőnő.

A leány szívesen leült, mert a cipők rettenetesen kinyúltak, de a tollal, amit kezébe kellett fogni, mindjárt csuf pocát csinált szép ruháján.

A nevelőnő nagyon szigorú volt. A leány pedig reszketett, mint a nyárfalevél.

— Uri kisasszonynak mindig tanulni kell! — mondta. — Ha a leckeórán túl vagyunk, jön a zongora. Láttál-e már zongorát?

— Igenis, láttam a tanító urnál.

— Nos, meg kell tanulnod zongorázni. Német, francia, angol nyelvet kell tudnod. Azonkívül rajzolni, festeni, tenniszezni, golfozni, korcsolyázni, varrni, himezni, stoppolni, tornászni... és a többi. Játzásnak, szaladgálásnak vége! Uri kisasszony nem teheti azt, amit szeretne, hanem azt, amit a kötelesség parancsol!

Szegény leány azt sem tudta, mi történik vele. Kábult fejjel követte a nevelőnőt az ebédlő-terembe. Fehérkesztyűs inas szolgált fel és mindenki nagyon komoly volt. Kezébe adták az evőszközt, de a leány enni sem mert, mert hol a kés, hol a villa hullott le csörömpölve a tányérjára és ahogy szokatlanul balkézbe kellett fogni a villát, jobbkezébe pedig a kést, hát sehogyse találta meg a saját száját.

Bizony éhesen kelt fel az asztaltól, pedig reggel óta nem evett. Elfojtott könnyeitől a tükröket se látta, ahol pedig megcsodálhatta volna magát szép, uri ruhájában.

Párnája könnyeitől lett nedves. A nádfődeles öreg házra gondolt, ahol most békésen pihen a szövőszék, sült alma illata árad, a terített asztalon friss, barna kenyér, sajt, vaj, méz várja az éhes, jóétvágyu gazdát. Szegény, jó édesapja, milyen örömmel rakta

tányérjára a legjobb falatokat!...

Reggel dalolva kellett felkelni, kinézni az udvarra, hogy a baromfiaknak kukoricát szórjon, és futni ki a rétre!... Leány-pajtásaival összefogózva énekelni torkuk szakadtából; ispiláng, ispiláng... Scha még így, ilyen meleg szívvel nem gondolt az otthonára.

Reggel korán ébredt. Még mindenki aludt. A napfény nem tudott behatolni a leeresztett függönyökön, de azért első tekintetre látta a kegyellen szűk cipőt, a feszes ruhadarabot, maga előtt látta a tanulószoba rengeteg könyvét, a nevelőnő ijesztően villogó pápaszemét, az ebédlőt, a sok idegen arcot, — és úgy érezte, hogy a kastély levegője ólomsúlyként fekszik a mellére. Fojtogatta.

Nem sokat gondolkozott. Felugrott, óvatosan, hogy zajt ne csapjon, de lázas gyorsasággal kereste régi holmiját. Csaknem felsikoltott örömeben. Szinte kezeügyébe téve, — mintha gondoltak volna arra, hogy szökni akar, — ott állottak az otromba, de jó, kényelmes, falusi cipők, az egyszerű, de tiszta ruhadarabok.

Egy pillanat alatt felöltözködött és vissza se nézve sompolygott ki az ajtón, osont le a lépcsőn. Amint kiért Isten felséges kék ege alá, futni kezdett, mintha ezer ördög kergetné. Szívében nem volt más, csak nagy-nagy, boldog öröm, hogy elszabadulhatott, hogy visszatérhet a nádfödeles, öreg házba, hogy újra hallhatja a szövőszék kedves, egyhangu lármáját: kat...kat...kat...

— Édesapám, édes jó apám... ígérem, hogy sohase leszek elégedetlen többé. — Sőhajtotta magában, ahogy hazafelé szaladt.

Aztán nekieredt s futott, futott és úgy látta, hogy a virágok mind barátságosan integetnek feléje...

Bucsuzóul elmondok most még egy költeményt, ezzel be is fejezzük mai mesédélutánunkat.

Jóska meg Pista

Jóska, Pista nagy békében

Ott éltek a faluvégen.

Jóska: piros, nagy kőházban,

Pista pedig: kalyibában.

Egyik gazdag, másik szegény,

S mind a kettő vig kis legény.

Együtt jártak a határra,

Míg tél jött a meleg nyárra...

Télen szegény Pista fázott,

Jóska: bundában számkázott;

Fején sapka, lábán csizma...

Szomoruan nézte Pista...